

Ja, wij willen de waarheid weten omtrent onze koffie en thee. Verkwanseld aan Zweden voor oorlogsmaterieel.

Ja, wij willen de waarheid weten omtrent onze pluimvee- en veestapel. Verkocht naar het buitenland door de bezetters . . .

Ja, wij willen u de waarheid *zeggen* omtrent volkenrecht en plicht der bezetter! . . . Die waarheid luidt: dr. Seyss-Inquart vertrek per eerste gelegenheid naar uw *Vaterland* maar vergeet vooral niet, de hele klik landverraders en handlangers mee te nemen.¹

Pers

Enkele dagen na de capitulatie was de preventieve censuur die aanvankelijk in de bezette delen van het land toegepast was, door een repressieve censuur vervangen, waarbij van Duitse kant de voorwaarde gesteld was dat de dag- en nieuwsbladen voortaan niets zouden publiceren dat in enig opzicht voor Duitsland nadelig zou kunnen zijn; misschien was wel het belangrijkste dat berichten, afkomstig uit landen waarmee Duitsland in oorlog was, niet meer opgenomen mochten worden. Er werd trouwens voor gezorgd dat die berichten de bladen als zodanig ook niet meer bereikten: op 15 mei was, zoals wij eerder beschreven, het Algemeen Nederlands Persbureau door Hushahn gelijkgeschakeld. President-directeur van de Pol had zich bij Hushahns ingrijpen neergelegd; alle Joodse medewerkers waren ontslagen en de redactionele leiding was aan pro-Duitse figuren toevertrouwd: van Megchelen als hoofdredacteur, van der Vaart Smit als hoofd van het Haagse bureau.

Op initiatief van de vereniging van dagbladdirecteuren was het ANP² eind '34 tot stand gekomen door een fusie van vier persbureaus waarvan het Haags Correspondentiebureau voor Dagbladen (directeur: mr. J. J. Belinfante) en het persbureau Vaz Dias (directeur: M. S. Vaz Dias) de belangrijkste waren. Van de Pol, toen directeur van de *Delftse Courant*, had zich voor die fusie zeer ingespannen: hij werd president-directeur van het ANP waarvan Vaz Dias en Belinfante directeuren werden; een zoon van Belinfante, mr. J. F. E. Belinfante, werd adjunct-directeur. Vaz Dias verdween spoedig uit de directie maar men sloot toen met hem een overeenkomst die o.m. bepaalde dat hij, zolang hij leefde, een uitkering zou krijgen van f 12 000 per jaar. Korte tijd na de gelijkschakeling werd die uitkering door van de Pol tot minder dan de helft: f 5 000, teruggebracht; de Belinfante's die op grond van hun Joodse afkomst ontslagen werden, gaf hij een pensioen van ongeveer de-

¹ Collectie proc.gen. Amsterdam, bundel V (1940). ² Gegevens in Cpz, 223.